

Nro. 35.

A' FELS. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből , Keddén October 28-ik napján
1806-ik élelendőben.

Hadi Történekek és Környálalások.

A' közelébb mult Szombaton délután költ *Bétsi Udvari Diarium* a' két egymás ellen hadakozó armádiának jelen való állapotját következőképpen adja elő; — A' Fr. Császári és Pruss. Királyi hadi népuek egymással való ellenségeskedését még most sem lehet officialis tudósításokból az olvasó Publikummal közleni. Az Octob. 9. és 10-dik napjai közt történt csatázások után, a' Prus. Armadia jobb szárnyának előre járó csapatjai nevezetesen a' Király Testőrzo és a' Köler Huszárai, a' Wédel és a' Herzeg Ferdinánd gyalog batalionjai *Melrichstadt*, *Gleicherwiesen*, *Schweinfurt* és *Königsstufen* városok

kig jártak ki portázni. — *Forcheim* ostromló állapotba helyheztesztődött, annak sántzain és ujj pallizádain 900 ember dolgozott naponként, annak *Commen-dánsávé* G. *Frere* tétetett, a' *Rothenbergi* Kastélyba számos főből álló őrizet és sok ágyú küldtetett.

A' *Jéna* és *Zwettzen* közt Octob. 14-dik és 15-dik napjain történt igen vakmerő, és mind a' két résznek nagy veszteségével öszve köttetett tsata, mellyben a' *Brunswigiai* Uralkodó Hertzeg *Ferdinánd*, és sok Prusszus és Sax Generálisok megsebesittettek, a' mint írják, szolgáltatott a' Pr. Armádia egy részének *Nordhausenig* való maga vissza vonására első alkalmatosságot, a' mely alkalmatossággal *Kalkreuth* Prus. Generális a' vezérlése alatt lévő Corpussal *Wittenberganál* az *Albis* folyó vizén oly veggel ment által, hogy Berlin városát, ha előbbre találna az ellenség nyomulni, fedhesse és védelmezhesse, a' Sléziából és Küstrin vidékéről Saxoniába menni parantsoltatott Prusszus seregekre lehessen s. a. t. A' *Rüchel* és *Blücher* General Lajtmántok vezérlések alatt lévő Prusszus hadi seregek, a' Király armádiájával magokat öszve kaptolták. A' Frantzia nagy armádia, a' mint írják, *Naunburg*, *Merzseburg* és *Lipsia* közt táborozik. — *Erfurt* városa az oda való erős várban volt Prusszia katona őrizet ezen folyó October 16-ik napján capitulált.

A' Duna mellyéki Kurirnak *Curier an der Donau*) October 21-ik napján költ darabjában ilyen fontos dolgot lehet olvasni. A' Neuschatéli (*Neocomumii*) herczeg, vagy Frantzia Országi hadi minister következő foglalatú levelet küldött October 20-ikán a' Bavariai Királynak: „Felséges Uram! A' tsata piaczon szállottam le a' lóról

annak meg jelentésére, hogy a' Franczia Császár tökéletes győzedelmet vett a' Prussziai armádián, mellyet maga a' Király, a' Brunsvigiai uralkodó herczeg, és herczeg *Hohenlohe* vezérlettek. Ezen tsata idején reggel kezdődött, és délben már zürzavarba és futásba vóltak a' Prusszusok. Igen sok foglyok és 50 ágyú estek a' győzedelmeknek kezébe. A' meg futamtatott ellenséget a' ki még a' jövő estélig sokat veszthet, nyomba üzi a' Császár s. a. t."

A' 18 ik Octoberi Berlini újság levelekben következő czikkelyt lehet olvasni: „A' leg újabb tudósításokhoz képest, a' Király Armadiája az *Auerstadti* tsatát elvesztette, még ugyan semmi officialis tudósítás nem adódott ki ezen történetről; mindazáltal előre is tudjuk hogy mind maga a' Fels. Király mind testvér öttsei életben vannak, és semmi sebet nem vettek."

Ezeket írja a' 24-ik Octoberi Bécsi udvari Diárium, lássuk mit szólnak a' Franczia Császári és Prussziai Királyi táborozó Armadiákról, a Német Országi Újság levelek.

Lipsiából October 11-ik napján. Itten mindenek le írhatatlan zürzavarban 's nyughatatatlanságban vannak, meg bizonyosodván az a' hír, hogy a' Prussziai és Saxoniai hadi seregeket külömb külömbféle tsatákban nagyon meg verték a' Francziák, a' kik már *Géra* mellett ütöttek sátort, a' honnan 24 óra el forgása alatt mind hozzáuk, mind Drézdába el mehetnek. Az ide való Péter nevezetű piatz, és Géraba vivő országos út dugva van az oly újságokon kapó útasokkal, a' kik a' jelen való háború folyamatajáról tudósittatni kívánnak. Az ide való vásarra jött és gyült Anglus és Prusszus

herczkedők nyakra före el utaztak innen — A' *Napoleon* Császár személyes vezérlése alatt lévő *Francia* Armádia számtalan emberből álló — A' hét esztendei *Prusszus* háborúnak 1763-ik esztendőben véget vett *Hubertsburgi* békeségtől fogva, *Lipsiában* semmi ellenség nem láttatott. Az *Orosz* armádiáról semmi bizonyos tudósítást nem vettünk, sokan azt állítják, hogy annak első tsapatja már az *Albis* folyóvizhez érkezett, mellyet mindazáltal bizonyossan állítani nem lehet.

Norinbergából Octob. 18 ik napján. Az a' hír, hogy ezen folyó hólnap 14 kén *Jéna* és *Géra* közt a' *Francia* és *Prussziai* hadi seregek közt igen véres, de az elsőbbeknek szolgáló tsata történet legyen, minden oldalról meg valóságosodik. Arról való környülállásos tudósítást még eddig nem vettünk. Mint p. o. nem tudhatjuk, ha részesült é azon tsatában a' herczeg *Hohenlohe* vezérlése alatt lévő *Pr.* armádia, mellynél a' *Sax* hadi nép is volt, avagy nem, vagy pedig a' *Saalburg* és *Auma* közt esett szerentsétlen ütközet után, jobbra a' hegyek közzé, a' *Vál. Fejedelemségi* rezidentziának *Dróadának* általmazására marsirozott. Az ütközetet követett napon *Napoleon* Császár armádiajának langjával a' mellynél testörző seregei is voltak, *Lipsia* felé indult *Würzburgban* létele alatt ez a' nagy ember így szólott: *Ha neutralisok lesznek az egék, úgy tartom, hogy négy hetek alatt Berlinbe lészek, tudni való dolog pedig, hogy ő szavatartó ember legyen.* Mitévő lesz a' jelen való környülállások közt a' *Sax. Vál. Fejedelem*, rövid idő alatt el válik. (ugy hallatik, hogy különös békeségre lépett volna a' *Fr. Császár*).

Bambergából Octob. 17-kén. Éppen most ér.

kezett ide egy Kurir, kinek irásaiból azt lehet észre venni, hogy ezen folyó hólnap 14 ikén, Jena környékén a' Fr. és Prussziai hadi seregek közt igen véres ütközet esett légyen, mellyben csak ugyan az elsőbkek győzedelmeskedtek. Meg vallyák a' Fr. seregek, hogy a' Prusz. katonaság rendkívül való vitézséggel tárazott. Ebben a' véres ütközetben 150 ágyút vesztettek a' Prusszusok, és ha tökéletes hitelt lehet a' közönséges újság leveleknek adni, 20,000 ember esett közzülök fogságra. Kevésbe mult, hogy a' Prussz. Király és Királyné magok is el nem fogattattak. A' Prussz. armádia a' merre lehet fut, és egészen szélyel szóratott.

Bambergából Octob. 18-kán. Ezen folyó hólnap 8. és 10-dik napjain 36,000 ember marsirozott keresztül Koburg városán, a' kik valamely nagy sebességgel jöttek, olly sebességgel enyésztek el. Ezen 36000 főből álló seregek a' Lannes és Augereau Marschalok corpussaitól valók voltak. A' nevezett Marschalok és Fr. Generálisok a' Hertzegi várban voltak kvártélyon, és a' magagyőzedelméről esmeretes Cs. Kir. Feldmarschaltól gazdagon meg vendégeltettek. Az Octob. 10-ik napját követtett éjjel 10000 Francziák szállittattak bé kvártélyba Koburgba, a' midőn a' középszerű házakba is 50 — 60 ember feküdt. — A' sebbe esett 's abban meg is holt Prussziai Kir. Herczeg a' tsata piatról Saalfeldbe vitetett, itten fog lelketlen teste mind addig maradni, mig a' jelenvaló környülállások Berlinbe való vitetetését meg fogják engedni. Teste sok sebekkel volt bé fedezve — A' Réausi Confoederationhoz tartozó Fejedelmeknek hadi seregeik nagy számmal marsiroznak a' Fr. nagy Armadia után, melyeknek 80 — 90 ezerre tétetődik

a' számok. Itten t-i. *Bambergában* sok Frantzia regementek marsiroznak keresztül.

Későbbi Tudósítások.

Monachiumból October 20-ik napján. A' Fr. Császár fő hadi szállásáról *Jénából* mai napon ide jött tudósításokhoz képest, a' *Jéna és Gera* városok közt Octob. 14-ik napján történt tsatában 30—40 ezer embert, 30 zászlót, 300 ágyút, igen sok magazinumot vesztett a' Prussziai armádia, az fogságra estek közt 20 Generálisnál több vagyon, nevezetesen *Schmettau* Generál Lajtinánt. A' Prusz. armádiától el hüllott és megsebesített embereknek 20,000-re tétetik a' száma. Feldmarsal *Möller* is sebbe esett a' *Brunsvigiai* uralkodó Herceg és Gen. *Rüchel* a' isata piaczon maradtak. A' Király egyik testvér öltse *Heinrich* nagy sebet kapott. A' Pr. armádiától meg maradt seregek igen nagy zürzavarba vannak. A' Francziák egy *Debilli* nevezetű igen vitéz Generálist és sok Oberstert vesztettek el. A' lovas vadászok és huszárok nagy vitézi bátorsággal viselték magokat; a' Prussziai lovasság sohol sem állott meg előttök; a' Prussziai armádia minden hátrálásra való utakat el vesztett, annak bal szárnya Marschal *Davoustól* üzetetvén *Weimárba* vonta magát vissza. a' Francziáknak veszteségek 1100 holtakra 's 3000 sebbe estekre tétetődik.

Thuringiából Octob 17-idikén. Az ezen holnap 14-dikén történt tsatába egészen öszve rontatott a' Prussziai armádia, mellynek vesztesége olly nagy, hogy ezzel az *Austerlitz* bataliát öszve hasonlítani nem lehet. A' Prussziai igen szép armádia vagy

meg holt, vagy meg sebesítettetett, vagy el fogáttatott, vagy széllyel osztatott.

Német Ország,

A' Würtzburgi nagy Hertzeg egész Familiájával együtt *Mergentheimba* utazott; a' nevezett városban, u. m. Würtzburgban Bádeni katonaság, és néhány Fr. huszár és lovas vadász eskadronok maradtak őrizeten, melyek egész *Schweinsfurtig* ki járnak portázni. — Minekutánna *Napoleon Császár* Würtzburgban egy néhány napokat mulatott, és e' folyó October 6-ik napján onnan el utazott volna tiz ezer Livert ajándékozott a' nagy Hertzeg Udvari tselédjeinek; ott való mulatása alatt egy vigyázatlan falusi ember a' Császár lova lábai alá esvén, de semmi sebet nem vévén, maga a' Császár paripájáról le ugrott, a' falusi embert fel emelte és 25 *Napoleon-aranyal* ajándékozta meg.

Erlangából Octob. 10-ik napján. A' mi szegény városunk, kevés napok alatt 15 ezer font kenyert, 240 darab ökröt, és 125 lovat kentelenített a' Fr. katonaság számára adni.

A' Berlinben vólt Fr. követnek kérésére, nemcsak magának, hanem egyszersmind minden Fr. Követtséghez tartozó személyeknek szabad elmentelre való passus levelet küldött a' Fels. Király, a' a' kik ezen folyó Octob. 6-ik napján onnan el is utaztak. — Berlin várossa lakosi szeretett Fejelmekhez 's hazájokhoz való buzgoságokat leirni lehetetlen. Nem csak katonaságot hanem egyszersmind téli köntösökre való költséget is bőven adakoznak. Sok oda való Kereskedők fejénként 100, néhány nevezetesebb házak 500 tallert is ajánlottak; egy igen tehetős és a' szükölködő sze-

gényekkel sok jót tévő Izraelita 2000 tallért ajándékozott azon végre. A' Berlini Zsidóságnak ve-nei avagy Elöljárói következő circularis levelet intéztek hitek sorsosihoz:

„A' Zsidóságnak, a' haza közönséges Attya iránt való fiúi búzgó hajlandóságok kinek uralkodó páltzája alatt tündes óltalom engedtetik, és a' közönséges hazafiúi búzgóság annak nyilván való jelei, hogy ezen kegyes Monárchának kívánságát hetyesíteni, és a' táborba ment ármádiáját meleg köntőssel meg ajándékozni kész leszen s. a. t.

Octob 5-ik napján Hertzeg *Hohenlohe* és Gen. Lajtinánt *Rüchel* a' Fels. Prusz. Király fő hadiszállására Erfurtba menvén, a' Király, a' Braunschwigiai Hertzeg, Feldmarschal *Möllendorf*, és több nevezetes Prusz. Generálisoknak és fő hadi tiszteknek jelenlétekben hadi conferentiát tartottak, melynek végződése után Hertz. *Hohenlohe* és Gen. Lajtinánt *Rüchel* a' kormányokra bízott hadi seregekhez vissza tértek, Erfurt Octob. 16-ikán a' Francziákkal capitulált, az az, bizonyos fel tételek mellett magát fel adta.

A' Révusi Confoederatióba lévő Német Orszá-gi Fejedelmeknek contingens seregeik egymásután a' Fr. nagy ármádiához marsizozuak. A' Württembergi Királyi hadi néphez annak ki indulása előtt következő hirdetményt tétetett közönségesse a' Württembergi Király: „Vitézek! ti az ellenséggel való hadakozásra vagytok ki rendeltetve, a' ki házátok ellen minden ok nélkül hadat indított, és a' mi bekességes honnyaink ellen fel támadt. Ti avval az ármádiával 's a' mellett fogtok vitézkedni, mely 12 esztendőktől fogva győzhetetlenül a' leg nagyobb Herosok vezérlések alatt a' győzedel-

most győzedelemmel tetézte; de ti is oly hadi seregek ellen fogtok hadakozni, melly a' leg nagyobb Király vezérlése alatt az egész Europai fegyveres nép sem diadalmaskodott. Ez a' ti ditsősséges meghatároztatástok, a' ti bátorságtokat 's vitézségeket fel fogja gerjeszteni. A' ti Királyotok 's hazátok magok betsülleteket, ditsősségeket, és bátorságokat kezeitek közzé tészik le; ezen drága kintset kötelesek lesztek óltalmazni és meg tartani. A' Würtembergi Kir. hadi seregek a' több Monarcháknak hadi népeikkel együtt most állanak leg először egy lineába: ez serkentsen fel titeket arra, hogy az azok közt lévő helyeteket meg tarthassátok, melly tanúbizonyyságúl lehessen a' ti maradékaiknak, hogy hazátoknak ezen ditsősségét nem valamely történet szerzette. A' következő veszedelmekben tábori nyomorúságokban, és az azokat következő ditsősségben veletek együtt örömet részesült volna a' ti Királyotok; de mivel a' környülállások meg nem engedtek, az ő jó kívánásai és vigyázó szemei titeket követni fognak, és minden tudtára lejendő érdemeiket meg fog jutalmaztatni. Bizzátok ő reá feleségeiteket, szüléteket, gyermekeiteket és rokonaitokat, el hidjétek, hogy ha hazátok és Királyotok mellett meghaljátok, ő azokról gondot viselne 's nékiek jutalmaztatna meg a' ti érdemeiteket. Eljétek sokáig és el ne felejtkezsetek Würtembergiának betsülletéről.

N a g y B r i t a n n i a.

A' múlt Septemb. 27-ikén költ Kir. parantsolathoz képest, az Albis, Wézer és Ems folyóvizeken lévő kikötő helyek az Anglusoknak blokadéjok, az az, bé zarattatások alól fel szabaditattak.

Ennek visszonozására a' Berlini Kir. udvar is meg engedte, hogy az Angliai kereskedő hajók a' Német Tengerben lévő 's Prussziához tartozó kikötő helyekbe szabadon bé evezhessenek. — Ezen két Kir. udvar közt egy darabig félbe szakadt bé keség meg újításának bizonyására, Báró *Jákobi* Berlini Kir. követ Londonba vissza ment.

Egy 26 ik Septemberi Kir. hirdetményben a' Nagy Britanniai kereskedőknek meg engedtetett, hogy a' szokott 30. ad lefizetése mellett Buenos Ayresbe kereskedhessenek. Azon nagy summa pénzből, mellyet ott találtak a' győzedelmes Brittusok, *Home-Popham* Admicalisnak és *Beresford* Generalisnak egyen egyen 12000 font sterling adattatott, a' köz katonáknak pedig fejenként 22 f. st. — A' *Bresti*, *Rocheforti* és több Franczia kikötő helyeket szemesen meg kemlélvén, úgy tapasztalták, hogy azokból semmi hadakozó hajók ki nem eveznek mostanában; de hogy akkor igyekeznek a' tágas tengerre onnan ki menni, a' midőn a' tengeri szel- veszes idő bé áll, és az éjelek 16 óráig fognak tartani. — A' fellyebb említett Anglus Generalis *Beresford* 10000 font sterlingből (száz tiz ezer forintból álló esztendei fizetéssel Buenos Ayresi Kórnányozóvá tétetődött. — Az Angliai Korona örökös a' Valisi herczeg súlyos betegségbe esett. — Néhai Fox ministernek hólt teste e' folyó October 7-ik napján tétetett le a' Westmünsteri Abbatziának templomában, a' hol tudniillik a' Kir. familiának is temető helye vagon, a' hol egy szép emlékeztető oszlop fog a' nevezett minister tiszteletére emeltetni. — Néhai *Nelson* temetsége 15000 font sterlingbe került, a' néhai *P. th* ministeré pedig 6000-ten;

minthogy néhai *Fox* minister kevés pénzt hagyott maga után, jó barati költségeiken temettetett el.

Az úgy nevezett Hajti Császár, a' vérszopó *Dessalines*, maga, felesége és Adjutánsa számára igen szép és gazdag nyergeket és lószerszámokat készítet egy Londoni nyereg gyártóval. A' nyereg terítőre egy Csász. korona van arany fonallal himezve illyen felül irással; *Armee d'Hayti*, alatta pedig illyennel: *Liberté ou la mort*.

A' múlt Septemb. 21-ik napján Generál Báró *Hompesch*, a' ki 20 vagy 22 esztendővel ennekelőtte a' Császár könnyűszerű lovas regementjénél tisztfővet szolgált, és sokféle tetteiről Magyar Hazánkban, nevezetessen Tek. Gömör Vármegyében igen esméretes hadi tisztt, Londonban egy *Colchesteri* nemes ifjúval *Richardson*nal öszve veszvén egymással meg vívtak. Elsőben Generál *Hompesch* bajvivó társa egy pistol lövéssel a' tzombján meg sebesítette, mellyen ő meg haragudván, *Richardson* derékon úgy keresztül lötte, hogy fél hóltan vitétt bé *Londonba*. Öszve veszéseknek oka e' vóit: — *Richardson* a' közönséges sétáló helyen két dámat karon fogva vezetett, Generál *Hompesch*, a' ki különben is rövidlátású ember, vele öszve ütköztén, történetből fejről a' kalapját le taszította, mellyenn *Richardson* meg bosszónkodván a' Generálist földhöz ütötte, 's miatt az utólsóbb az elsőbet bajvivásra hívta ki.

A' Spanyol Monarkiához tartozó déli Amériikai tartományokat *Miranda* szabadakká akarván tenni a' Caraccasi tartományba ki szállott, de az ott vólt Spanyol katonaságtól meg verettétvén, fegyveres népének maradványával onnan ki hajtatott. Most hol legyen, 's mibe törje a' fejét, Londonban sem

tudják. Némelly Londoni újság levelek azt hirtelik, hogy egy meg hitt barátja *Miranda* számára, déli Amérikanak belső tartományaiban 15000 embert verbuált volna, a' kik közt Péruból valók is számossan találtatnak. Az első ki szálláskor Spanyoloktól el fogattatott tzimborás társai rész szerint agyon lövöldöztettek, nevezetessen a' tiszték, a' köz emberek pedig rabszolgaságra vetettek.

Magyar Ország.

Komáromból Octob. 15-ik napján. Én a' Ferencz Canalissához, és Pétsváráig tapasztalás kedveért le mentem. A' Bátskában is el hatalmazmaztak a' rossz emberek, úgy hogy nemcsak az utakon, hanem még a' helységekben is meg támadták az embereket. — Nevezetessen *Cservenkán* egy magát le tett Tiszt Prédikátornak a' házába egy éjszaka a' haramja be mentén, a' Prédikátort úgy össze törték, hogy két napig lételei senki tudta, a' mit rajta a' felesége és három gyermekei szemek' láttokra tselekedtek. Azt velven, hogy ötlet e' világból már ki végeztek, a' feleségének mentek, kit a' pénz adásra, a' neki szegezett késekkel, 's halállal való fenyegetéssel kényszerítették; de a' háznál 8 forintnál több nem volt, a' haramjak pedig 4000 forintot kívántak. — A' három kis gyermek látván szüleiknek állapotját sirtak, mellyert a' haramjak azokat késekkel akarták keresztül verni; de a' felhólt édes anya gyermekeiért való esdeklésére, 's azoknak hogy ne sirnanak tsendesitetesskre, a' haramjak őket ijeszgetni meg szüntek. Midőn az asszony nékiek pénzt adni nem tudott volna, egyik olly tsapást tett a' fején, hogy az mindjárt

bé szakadt, és maga az asszony le rogyott, a' kit egyik a' haramják közzül mindég hátúl és hajánál fogva tartott, hogy reájok ne esmérjen valahogy. Ekkor valami szót halván kiszaladtak, hanem tartván az egyik, hogy nem találta az asszonyt úgy, hogy meg holt volna, vissza ment, hogy mint az urát úgy őtet is ki végezze e' világból, de midőn már csak három lépésre lett volna az asszonytól, a' társai kiáltottak, hogy csak szaladjon, 's így menekedett meg az asszony az utolsó 's talán halálos ütéstől, 's gyermekei a' haláltól. A' helység-béli értelmes seborvos, mindjárt a' sebesekeket bé kö-tözte, és mind a' Tiszt. Ur, mind a' felesége tö-kéletesen meg - gyógyúltak ; 's gyermekeikkel együtt élnek.

Ugyan ott a' Bátskaságban, egy Rác Papra is reá törtek a' haramják, 's egy lántzot meg tüze-sítvén, azt a' derekára kötötték, oda a' hol az övét szokta viselni, 's úgy vonták fel a' gerendába, és tüzet rakván alája, úgy vallattak a' penzért. Ek-kor a' szegény Pópa csak ugyan meg nem holt, ha-nem mikor nagy kínokba volna, hozzá ment, a' mint beszéllek, egy halgatója, 's így szóllott, hogy néki sok-kal nagyobb a' fájdalma, mint a' testi fájdalmat szen-vedő Pópáé, egyszersmind azt is megvallotta, hogy ő volna egyik azon gonosztévők közzül, a' kik ő-tet illy halálos kínokba ejtették, melly szavánál fogva a' Tek. Vármegye rólla gondot visel.

Már most ezen haramjaskodások megszűntek, mert a' kukuritzát, mellyben ők lappangottak, le-törték, a' Vármegye pedig rendes katonasággal és falusi emberek által őket fel vadásztatta, 's né-mellyek kézre is kerültek. Minden falu végén pedig éjel nappal strázsák voltak, a' kik a' leg pe-

tsülletesebb emberektől is passzus levelet tartoztak kérni.

Török Birodalom.

A' Frantzia Császári Követnek *Sebastiani* Generálnak a' Fényes Portánál nagy megkülömböztetéssel való fogadtatása a' Konstantzinápolyban lakó Anglus kereskedőknek nagy szeget ütött a' fejekbe. Ezeknek meg nyugtatásokra az ott lévő Anglus követ *Arbuthnot* egy circularis hirdetményt intezett hozzájuk, mellyben a' többi közt illy kifejezésekkel él: „Tagadhatatlan dolog, hogy a' Fényes Porta a' Frantzia követet nagy tisztelettel fogadta; de abból nem következik, hogy az a' maga hasznáról el felejtkezett volna, és hogy újjat akarna Angliával vonni. Elég dolgot ad annak a' Konstantzinápolyi köfalak előtt ki ütött pártoskodás, két Török eskader, az az, kis hajósereg van a' tengeren, melly ha valamiképen a' háborúság tüze ki ütne, bizonyosan a' Brittusok' kezekbe esne. Ennekfelette jól tudja azt a' Fényes Porta, hogy Angliával szövetségben legyen az Orosz Birodalom.“

A' Hollandiai követnek Baró *Dédemnek* hazájába lett menetelétől fogva, azon Országdolgoit a' Fényes Portának első Dragomanja, avagy Talmátsa *Teszta Ur* folytatta; mostmár azon Ország dolgainak folytatását is Generál *Sebastiani* vállalta magára.

A' Moldvai és Havasalföldi Vajdáknak viselt hivataljoktól lett meg fosztatásokat a' Török Ministeriumban több változások is követték. A' nagy Vezér *Hasytz Izmael Basa* a' múlt Sept. 14-kén a' Birodalom petsétjét a' Jantsárok Agájának *Halimé*

Ibrahim Basának által adni kényszerítettett. Elsőben *Natoliának* *Buzsa* nevű várossába küldetett számkivetésbe; hanem Konstantzinápolyból lett elűtazása után két nappal egy Kurir küldetett utánna, a' ki őtet utól érvén fogságra vitte. Hasonló sorsra jutottak a' nagy *Musti* avagy Török Fő Pap, és a' belső dolgokra ügyelő *Minister Kiája Bey*; az utólsóbb helyére az utólsó nagy Vezérnek volt *Titoknokja Mustafa Effendi*, az elsőnek pedig t. i. a' nagy *Musti* helyére *Nakibul-Eschraf Duri Zade* emeltettek. A' két *Defterdáro*k, avagy *Kiutstartók*, úgymint *Tschelebi* és *Feihz Ulla Effendi* is megfosztattak viselt hivatallyoktól, 's helyettek *Osman Effendi Csauz-Basi* és *Arpa-Emini* választattak azon tisztségre.

Jelentés.

Egy ide való jó születésű, 's neveltetésű és igen pallérozott ifjú asszonyság, magának semmi magzati nem lévén, kívánna néhány nevendék leánykakat szállásra és kosztba venni, 's azokat Német, Franczia, Olasz nyelvekre, olvasásra, írásra, számvetésre, erköltsi tudományra, geografiára, természeti historiára, 's több illy asszonyi nemet ékesítő tudományokra, nemkülömben minden tsinosabb asszonyi munkákra tanítani és oktatni. Hogy mindezekre igen alkalmas legyen ezen ifjú asszonyság, onnan tudja a' Tudósító, mivel hét esztendő leánykáját maga is keze alá adta, a' ki három hólnapok alatt is nagy előmenetelt tett a' Fr. nyelvben, természeti historiában, írásban, varrásban, és harisnya kötésben. A' ki ezen ifjú asszonyságról bővebben kíván értekezni, a' Magy. Kurir elsőbb Írójával parantsolhat.

Tudósítás.

A' most jövő Novemberi Leopold Pesti vásárra *Eggenberger* és *Kiss István* Pesti Könyvárosoknál, nem különben Pozsonyban *Schweiger* Könyvárosnál eladás végett, imé két munka tetetik le:

1) *A' Keresztény meggyőzésből. Irta minden ifjaknak, és sok öregeknek Endrödy János kegyes Oskolabéli szerzetes Pap, és Eszterházy Gróf Urfinak nevelője.*

Ugyan ezen munka Németre is fordítva és nyomtatva különösen árultatik illy tzim alatt: *Der Christ aus Ueberzeugung für Junge, und Alte.*

2) Az ó és új Testamentomi történetek summába foglalta, megmagyarázta, és szükséges tanúságokkal megvilágosította *Endrödy János* etc. Második megjobbitatott kiadás.

E' munka is Németre fordítottatott, és különösen a' nevezett helyeken árultatik.

Az elsőbben a' Szerző mindazokat, mellyeket egy Kereszténynek tudni és hinni kell, egész a' meggyőzésig, a' természetből, és isteni tanításból meg bizonyítja.

A' másodikban nemcsak pusztán a' mi váltásunkért történt dolgokat megírja, hanem a' történeteket az akkori nemzetek szokásaikból, és egyéb ide szolgáló szertartásokból megmagyarázza, inuen a' keresztény vallás sok titkait világosságra, és több hasznos jegyzésekkel haszonvételre alkalmaztatja.

Az elsőnek mind a' Magyarban, mind a' Németben 30 kr. az ár; a' másodiknak 27 kr. Küldetnek több példányok *Nyitrára* is, és Erdélybe *Kolozvárra*, a' *T. T. Piaristák Collegiumaikba.*